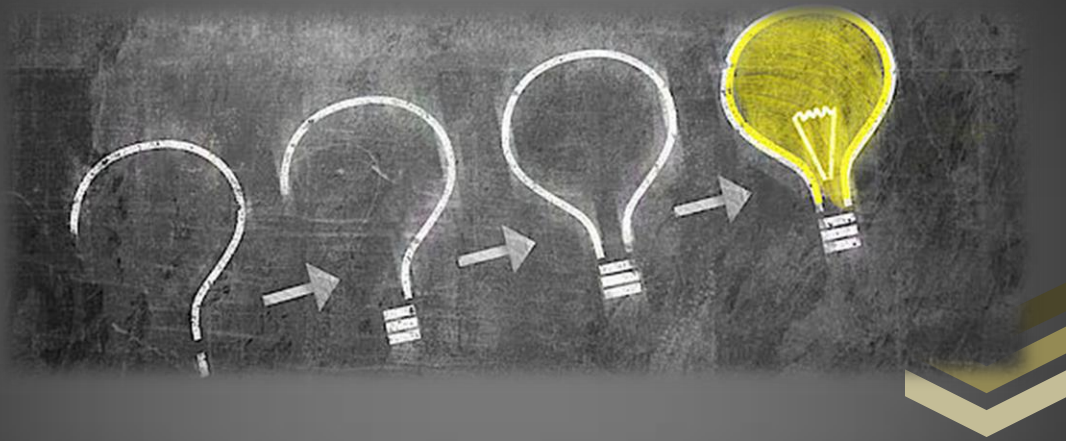

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ • ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Συχνές ερωτήσεις για την επιλεξιμότητα δαπανών ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ

Έκδοση 1.1, Ιούνιος 2019

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Δαπάνες προσωπικού

E1 Με ποια σχέση εργασίας συνδέεται το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου;

A Το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου (πέραν του τακτικού του Δημοσίου), που απασχολείται στη πράξη, συνδέεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Συγκεκριμένα με συμβάσεις εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης:

- Αορίστου χρόνου
- Ορισμένου χρόνου

E2 Με ποια σχέση εργασίας συνδέεται το έκτακτο προσωπικό του δικαιούχου;

A Το έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στη πράξη, συνδέεται με το δικαιούχο με τις εξής μορφές απασχόλησης:

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου
- Σύμβαση μίσθωσης έργου
- Σύμβαση ή απόφαση υποτροφίας

E3 Στο προσωπικό του δικαιούχου περιλαμβάνονται μέλη συνεταιρισμού εργαζομένων;

A Στο προσωπικό του δικαιούχου (τακτικό και έκτακτο με σύμβαση ορισμένου χρόνου) δύναται να περιλαμβάνονται και μέλη «Συνεταιρισμών Εργαζομένων» (ν. 4430/2016), μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της τροποποίησης της ΥΑΕΚΕΔ, 137675/ΕΥΘΥ1016 (31/12/2018). Προϋπόθεση για αυτό είναι το σύστημα αμοιβών του και οι όροι εργασίας των μελών του Συνεταιρισμού Εργαζομένων, που καθορίζονται από το Καταστατικό του ή από ειδικές ρυθμίσεις εγκεκριμένες από τη Γενική Συνέλευσή του, να προσομοιάζουν με αυτά της εξαρτημένης εργασίας και να έχουν προσδιοριστεί ανεξάρτητα από τη συγχρηματοδοτούμενη πράξη.

E4 Τι εννοείται «Μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3000€» στις Δαπάνες Προσωπικού; Αφορά και το έκτακτο προσωπικό; Το ΦΠΑ περιλαμβάνεται στο όριο αυτό;

A Στην περίπτωση μόνιμου προσωπικού, το μικτό κόστος περιλαμβάνει τις εργοδοτικές εισφορές και αφορά το ημερολογιακό έτος δηλαδή 12 μήνες. Επομένως μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα = (συνολικές αποδοχές ημερολογιακού έτους προ κρατήσεων + εργοδοτικές εισφορές ημερολογιακού έτους)/12

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που το ύψος της μηνιαίας αμοιβής για κάποιο άτομο υπερβαίνει τις 3.000 ευρώ, το μέγιστο επιχορηγούμενο κόστος από τη Δράση μπορεί να ανέλθει μέχρι το ποσό των 3.000 ευρώ (ανά Πράξη). Αναφορικά με το προσωπικό με σύμβαση μίσθωσης έργου, περιλαμβάνονται και οι εργοδοτικές εισφορές, εφόσον αυτό προβλέπεται στην σχετική σύμβαση. Ο ΦΠΑ (όπου αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης) περιλαμβάνεται στο όριο αυτό.

E5 Στις συμβάσεις των φυσικών προσώπων θα πρέπει να προσδιορίζεται ο τόπος εργασίας φυσικού προσώπου; Ποιες άλλες συμβατικές υποχρεώσεις θα πρέπει να αναφέρονται;

A Στις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου και κυρίως στις συμβάσεις μίσθωσης έργου θα πρέπει να προσδιορίζεται ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ειδικά στην περίπτωση που είναι

διαφορετικός από τις εγκαταστάσεις του δικαιούχου.

Επίσης, σε ότι αφορά στις συμβάσεις μίσθωσης έργου θα πρέπει να προσδιορίζονται και άλλες συμβατικές υποχρεώσεις, όπως για παράδειγμα εργασίες πεδίου, μετακινήσεις, κλπ, ώστε να καλύπτονται τα έξοδα των συμβαλλομένων φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

E6 Στις συμβάσεις μίσθωσης έργου προβλέπεται τήρηση φύλλων χρονοχρέωσης; Η αμειβόμενη εργασία είναι σύμφωνα με τις προσφερόμενες ώρες ή με παραδοτέα; Με ποιο τρόπο υπολογίζεται η αμοιβή του έκτακτου προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου και η τμηματική της καταβολή;

A Γενικά στις συμβάσεις μίσθωσης έργου δεν προβλέπεται η τήρηση μηνιαίων αναλυτικών απολογιστικών φύλλων χρονοχρέωσης δεδομένου ότι το συμβατικό αντικείμενο αφορά σε υλοποίηση και παράδοση έργου. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου δεν είναι συμβάσεις εργασίας, συνδέονται με τα παραδοτέα ή και τα σχετικά πακέτα εργασίας, η αξία των οποίων (συμβατικό τίμημα) εκτιμάται με βάση τον απαραίτητο για την υλοποίηση τους ανθρωποχρόνο. Η τμηματική καταβολή μίας σύμβασης μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμη εφόσον αντιστοιχεί σε ενδιάμεσο παραδοτέο της σύμβασης, το οποίο συμβάλλει στην υλοποίηση των ενδιάμεσων ή τελικών πακέτων εργασίας ή παραδοτέων του έργου-πράξης.

Σημειώνεται ότι, στις περιπτώσεις όπου μεταξύ δικαιούχου της Δράσης και ενός φυσικού προσώπου συνάπτονται συμβάσεις στο πλαίσιο διαφορετικών Πράξεων, θα πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς η διαδρομή ελέγχου ως προς τη συνολική απασχόληση του εργαζόμενου (ενδεικτικά, με τήρηση φύλλων χρονοχρέωσης).

E7 Απαιτείται ανοικτή διαδικασία για την επιλογή του έκτακτου προσωπικού (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, μίσθωση έργου ή υποτροφίες);

A Η επιλογή τυχόν έκτακτου προσωπικού για τις ανάγκες της πράξης με οποιαδήποτε σχέση (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμβαση μίσθωσης έργου, χορήγηση υποτροφίας), γίνεται τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικές αρχές της συνθήκης ΕΚ και ειδικά την αρχή της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας.

Ειδικά για τις περιπτώσεις των αναφερθέντων συμβάσεων δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος - στην ιστοσελίδα του δικαιούχου ή/και του επιχειρησιακού προγράμματος με αναφορά στα επαγγελματικά προσόντα που απαγορεύονται από τη φύση και το σκοπό του προς υλοποίηση έργου, όπως προβλέπεται από την νομοθεσία που διέπει τον φορέα και ισχύει κάθε φορά.

Το ακαδημαϊκό/ερευνητικό προσωπικό τρίτων που η συμμετοχή τους στην πράξη θεωρείται ουσιώδης για την εκτέλεσή της και αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση της πράξης από το πρόγραμμα, συμμετέχει σε αυτή χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.

E8 Τι ισχύει για τις υποτροφίες. Θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη;

A Φυσικά πρόσωπα (ερευνητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες) που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης στη βάση σύμβασης ή απόφασης του αρμοδίου οργάνου, η οποία προβλέπει την χορήγηση υποτροφίας, ως αντάλλαγμα για την απασχόληση του φυσικού προσώπου στην πράξη, εντάσσονται στις δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου, εφόσον η χορήγηση της υποτροφίας γίνεται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου και η σύμβαση ή η σχετική απόφαση προσδιορίζει επαρκώς το αντικείμενο της συμμετοχής του φυσικού προσώπου στο έργο, το χρόνο απασχόλησης και ιδίως τις ώρες απασχόλησης, εάν προβλέπεται ωριαία αποζημίωση, το ποσό της υποτροφίας και τον τρόπο καταβολής του καθώς και τον τόπο εκτέλεσης του έργου του.

Σπουδαστές που λαμβάνουν υποτροφία, από οποιοδήποτε πηγή, με σκοπό την οικονομική ενίσχυσή τους για τη συνέχιση/ολοκλήρωση των σπουδών τους ή τη βράβευσή τους λόγω εξαιρετικών επιδόσεων δεν εντάσσονται στο προσωπικό του δικαιούχου.

E9 Ο όρος «ακαδημαϊκό/ερευνητικό προσωπικό» σε ποιους αναφέρεται;

A Το ακαδημαϊκό/ερευνητικό προσωπικό τρίτων που η συμμετοχή του στην πράξη θεωρείται ουσιώδης για την εκτέλεσή της, και δηλώνεται στην ομάδα έργου κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης, και στη συνέχεια αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για τη χρηματοδότηση της πράξης, συμμετέχει σε αυτή χωρίς άλλη διαδικασία επιλογής.

Ο όρος «ακαδημαϊκό προσωπικό» αναφέρεται, **σύμφωνα με το υπ' αριθμ 158/5-7-2018 έγγραφο της ΕΥΘΥ**, στα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ, υπηρετούντες Λέκτορες και Καθηγητές Εφαρμογών. Στην παραπάνω κατηγορία του ακαδημαϊκού προσωπικού συμπεριλαμβάνονται και οι ερευνητές Α', Β' και Γ' βαθμίδας των ερευνητικών κέντρων, οι Ερευνητές και ΕΛΕ Δ' Βαθμίδας.

E10 Οι δαπάνες μισθοδοσίας του τακτικού προσωπικού φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και ΝΠΔΔ που συμμετέχουν σε ένα ερευνητικό έργο συμπεριλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του έργου; Πώς αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση των δαπανών;

A Διευκρινίζεται ότι, η χρέωση της δαπάνης του τακτικού προσωπικού φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και ΝΠΔΔ για απασχόληση στην πράξη είναι επιλέξιμη, αν το προσωπικό αυτό απασχολείται στην πράξη για την εκτέλεση δραστηριοτήτων, τις οποίες ο δικαιούχος δεν θα εκτελούσε εάν δεν είχε αναληφθεί η υλοποίηση της πράξης. Ο χρόνος απασχόλησης του προσωπικού στην πράξη δεν αποτελεί ίδια συμμετοχή. Η διασφάλιση της μη διπλής χρηματοδότησης επιτυγχάνεται με την μη χρηματοδότηση των σχετικών δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

E11 Υπάρχει τύπος σύμβασης που θα χρησιμοποιείται για το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου ή αρκεί η απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου χωρίς την υπογραφή του φυσικού προσώπου;

A Η απασχόληση του τακτικού προσωπικού του δικαιούχου στην πράξη προσδιορίζεται στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δικαιούχου. Δεν απαιτείται άλλη σύμβαση, πέραν αυτής που ήδη υφίσταται και καθορίζει την εργασιακή σχέση του δικαιούχου με το τακτικό προσωπικό του. Το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου δεν δύναται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

E12 Στην περίπτωση του έκτακτου προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου, το συγκεκριμένο προσωπικό μπορεί να συμμετάσχει σε άλλες πράξεις, εφόσον του επιτρέπεται χρονικά, στον ίδιο ή σε άλλο φορέα ή απαιτείται αποκλειστική απασχόληση;

A Στη σύμβαση έργου προσδιορίζεται η αποκλειστική απασχόληση του έκτακτου προσωπικού στη συγκεκριμένη πράξη, έτσι ώστε να αποκλείεται η παράλληλη συμμετοχή του σε άλλες πράξεις μέσω της ίδιας σύμβασης έργου (ο περιορισμός ίσχυε μέχρι 13.3.2019).

Με την 5η Τροποποίηση της Πρόσκλησης της Αναλυτικής Δράσης (14.3.2019) δεν προκύπτει η αναγκαιότητα αυτή. Ωστόσο κατά τη συμμετοχή έκτακτου προσωπικού σε διαφορετικές πράξεις (μέσω διαφορετικών συμβάσεων μίσθωσης έργου) πρέπει να διασφαλίζεται η τήρηση των κανόνων δημοσιότητας και να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα εκπλήρωσης του συμβατικού αντικειμένου πολλαπλών συμβάσεων.

E13 Σε ατομικές επιχειρήσεις το φυσικό πρόσωπο-ιδιοκτήτης που συμμετέχει στην ομάδα έργου δικαιούται αμοιβής;

A Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

E14 Τα ποσά προηγούμενης ρύθμισης ασφαλιστικών εισφορών μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες;

A Όχι, όλες οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να αφορούν αποκλειστικά στην περίοδο υλοποίησης του ερευνητικού έργου και σε αμοιβές που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου.

E15 Θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες προσωπικού για εσωτερικούς εταιρικούς παράγοντες της επιχείρησης - δικαιούχου (π.χ. μέτοχος, μέλος ΔΣ).

A Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος Δ.Σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρα 99-101 του Ν.4548/2018 και για ΙΚΕ άρθρο 95 του Ν.4072/2012) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου.

E16 Πώς προσδιορίζεται η πρόσθετη αμοιβή και ποιους αφορά; Πώς προσδιορίζεται η υπερωριακή αμοιβή και ποιους αφορά;

A Για να μπορεί κάποιος να αποζημιωθεί με πρόσθετη αμοιβή, θα πρέπει το θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη συγκεκριμένη κατηγορία προσωπικού να προβλέπει αυτή τη δυνατότητα. Σύμφωνα με την ΥΑΕΚΕΔ η πρόσθετη απασχόληση αποζημιώνεται με το ωριαίο κόστος απασχόλησης που υπολογίζεται για το συμβατικό χρόνο, με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων που αφορούν την πρόσθετη απασχόληση.

Η υπερωριακή αμοιβή ορίζεται από το κάθε φορά ισχύον θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου και τις κατηγορίες προσωπικού που αφορά. Η διασφάλιση της μη διπλής χρηματοδότησης επιτυγχάνεται με την μη χρηματοδότηση των σχετικών δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

E17 Πώς υπολογίζεται το Μικτό Ωριαίο ή Μηνιαίο Κόστος κατά την εφαρμογή του απλοποιημένου κόστους;

A Το Μικτό Ωριαίο Κόστος υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης (ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία – αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου) και του αριθμού των 1.720 παραγωγικών ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ή αναλογία των 1.720 ωρών για άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Το Μικτό Μηνιαίο Κόστος υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης (ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία – αποτυπώνεται στο λογιστικό σύστημα του δικαιούχου) και των 12 μηνών για άτομα που εργάζονται στην πράξη για το σύνολο ή σταθερό ποσοστό του συμβατικού τους χρόνου απασχόλησης.

E18 Στη περίπτωση που το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης (12 συνεχείς μήνες) δεν είναι διαθέσιμο, πως υπολογίζεται προκειμένου να γίνει ο υπολογισμός της προηγούμενης ερώτησης;

A Σ' αυτή τη περίπτωση το Ετήσιο Μικτό Κόστος Απασχόλησης μπορεί να υπολογιστεί (κατάλληλη προσαρμογή για περίοδο 12 μηνών):

- από οποιοδήποτε διαθέσιμο τεκμηριωμένο κόστος απασχόλησης ή
- από το κόστος απασχόλησης που προβλέπεται στη σύμβαση εργασίας του απασχολούμενου

E19 Στον υπολογισμό του Ετήσιου Μικτού Κόστους Απασχόλησης, για τις ανάγκες της Δράσης, συμπεριλαμβάνονται:

α. Επιδόματα, επιμίσθια τα οποία χορηγούνται σε τακτική βάση, δεν συνδέονται με την απόδοση του απασχολούμενου και τα οποία προβλέπονται από το θεσμικό καθεστώς του δικαιούχου ή από τη σύμβαση εργασίας του απασχολούμενου;

β. Έκτακτες αποδοχές, οι οποίες καταβάλλονται κατά περίπτωση και οι οποίες ΔΕΝ προβλέπονται από το θεσμικό καθεστώς του δικαιούχου ή από τη σύμβαση εργασίας του απασχολούμενου;

A α. Ναι
β. Όχι

E20 Ποιες δαπάνες αποτελούν επιλογή απλοποιημένου κόστους;

A α. Οι δαπάνες για αμοιβές του προσωπικού που απασχολείται στην πράξη στη βάση εξαρτημένης εργασίας και υπολογίζονται κατά κανόνα, με βάση το συνολικό πραγματικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στην πράξη και το μικτό ωριαίο ή μηνιαίο κόστος απασχόλησης αυτού για το δικαιούχο.

β. Οι έμμεσες δαπάνες (σταθερό ποσοστό επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της κατηγορίας 1 Προσωπικό).

E21 Ποιες δαπάνες της κατηγορίας «Δαπάνες προσωπικού» καταβάλλονται στη βάση του πραγματικού κόστους;

A α. Οι δαπάνες για αμοιβές του προσωπικού με σύμβαση έργου, σύμβαση/απόφαση χορήγησης υποτροφίας, οι υπερωρίες και οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για την εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών και εφόσον είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης.

β. Οι αποδοχές προσωπικού με εξαρτημένη σχέση εργασίας για τις οποίες δεν μπορεί να εφαρμοστεί η μεθοδολογία του απλοποιημένου κόστους.

E22 Παρακαλούμε να δοθούν παραδείγματα των ενεργειών των δικαιούχων για τις οποίες οι σχετικές αποζημιώσεις αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες σύμφωνα με την παράγραφο 15^A της ΥΑΕΚΕΔ;

A Αποζημίωση επιβίβασης παραμονής και εργασίας σε πλωτά μέσα, αποζημίωση υποβρύχιων εργασιών, αποζημίωση επιστημονικών καταδύσεων που δίνονται δυνάμει της ΚΥΑ 19177/2018 (Β/508/2018)

E23 Η αμοιβή για υπερωριακή ή τυχόν πρόσθετη απασχόληση, συμμετέχει στον υπολογισμό του Μικτού Ωριαίου Κόστους Απασχόλησης;

A Όχι. Αν τέτοιου είδους δαπάνες περιλαμβάνονται στο τελευταίο τεκμηριωμένο ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης σύμφωνα με το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου, εξαιρούνται από τον υπολογισμό του Μικτού Ωριαίου Κόστους Απασχόλησης.

E24 Οι ασφαλιστικές εισφορές είναι επιλέξιμη δαπάνη στα πλαίσια της Δράσης;

A Ναι. Προϋπόθεση για αυτό είναι αυτές να βαρύνουν πραγματικά το δικαιούχο.

E25 Ποιος ο μέγιστος αριθμός ωρών που μπορεί να δηλωθεί σε συγχρηματοδοτούμενη Πράξη κατά την υποβολή των μηνιαίων συνολικών απολογιστικών φύλλων χρονοχρέωσης (global timesheets);

A

Για τις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης στο έργο (για όλο το συμβατικό χρόνο του φυσικού προσώπου) ή κατά σταθερό ποσοστό της πλήρους απασχόλησης (π.χ. 50% του συμβατικού χρόνου) δεν απαιτείται φύλλο χρονοχρέωσης.

Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης απαιτούνται για τη δήλωση δαπανών προσωπικού μόνο όταν η συμμετοχή του προσωπικού στο έργο γίνεται στη βάση ωρών.

Σε αυτή την περίπτωση ο μέγιστος αριθμός ωρών για ένα φυσικό πρόσωπο που μπορεί να δηλωθεί στη πράξη δεν μπορεί να ξεπερνά τις 1720 ώρες ή ποσοστό/πρωτα των 1720 ωρών, σύμφωνα με τον ετήσιο παραγωγικό χρόνο στη βάση του οποίου υπολογίστηκε το ωριαίο κόστος, όταν γίνεται χρήση αυτού του συμβατικού χρόνου (άρθρο 12, ΥΑΕΚΕΔ).

Στην περίπτωση της πρόσθετης απασχόλησης, δεδομένου ότι δεν γίνεται χρήση του συμβατικού αλλά πρόσθετου χρόνου, ο μέγιστος αριθμός ωρών που μπορεί να δηλωθεί σε έργα για ένα φυσικό πρόσωπο είναι «1720 μείον ετήσιος συμβατικός χρόνος».

Δεν προβλέπεται περιορισμός στον αριθμό των ωρών που μπορούν να δηλωθούν σε μηνιαίο ή ημερήσιο επίπεδο. Ένας πρακτικός κανόνας μπορεί να είναι ότι σε ημερήσια βάση δεν δηλώνονται περισσότερες ώρες από αυτές που μπορεί να θεωρηθούν ως εύλογος ημερήσιος χρόνος απασχόλησης (π.χ. 8 ή 10).

Μετά τη συμπλήρωση του μέγιστου ορίου ωρών σε ετήσια βάση, π.χ. 1720, ή (1720 μείον συμβατικό χρόνο) όταν αφορά σε πρόσθετη απασχόληση, δεν επιτρέπεται η δήλωση άλλων ωρών. Η παρακολούθηση του συνολικού χρόνου του φυσικού προσώπου που έχει διατεθεί σε έργα θα πρέπει να γίνεται μέσω των συνολικών απολογιστικών φύλλων χρονοχρέωσης.

E26

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε πρόσθετη ή υπερωριακή απασχόληση μη τακτικού προσωπικού (σύμβαση ορισμένου χρόνου, υποτροφία) σε συγχρηματοδοτούμενη Πράξη;

A

Με την επιφύλαξη της γενικότητας του ερωτήματος σημειώνονται τα εξής:

Η δυνατότητα υπερωριακής απασχόλησης προβλέπεται από την εργατική νομοθεσία για τις συμβάσεις εργασίας, είτε είναι αορίστου είτε ορισμένου χρόνου.

Η δυνατότητα πρόσθετης απασχόλησης σε συμβάσεις ορισμένου χρόνου δεν είναι γνωστή. Το προσωπικό που συμβάλλεται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου αποτελεί νέο προσωπικό το οποίο προσλαμβάνεται για να καλύψει τις ανάγκες του έργου/ων. Οι οροί της σύμβασης, ωράριο, διάρκεια κλπ, αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες του έργου/ων που είναι εκ των πρότερων γνωστές, και είναι αυτές που καθορίζουν τα ουσιαστικά στοιχεία της σύμβασης. Εάν οι ανάγκες διαφοροποιηθούν τότε χρησιμοποιείται υπερωριακή απασχόληση ή τροποποιείται αναλόγως η σύμβαση.

Σε ότι αφορά υποτροφίες :

Σύμφωνα με το άρθρο 24(1) του ν. 4310/2014:

«δ) Ως Ανταποδοτικές Υποτροφίες ορίζονται χρηματικά πόσα καταβαλλόμενα στους δικαιούχους, προκειμένου για τη συμμετοχή τους στην υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων/ έργων»

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4009/2011 (Α' 195):

«Οι Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. μπορούν, επίσης, να χορηγούν ανταποδοτικές υποτροφίες σε υποψηφίους διδάκτορες και μεταδιδάκτορες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ως αντάλλαγμα για την απασχόληση τους στην υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων στο οικείο Α.Ε.Ι., από πόρους που προέρχονται από τα προγράμματα αυτά και σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στο θεσμικό πλαίσιο υλοποίησής τους.»

Οι υποτροφίες και των δύο περιπτώσεων δεν αποτελούν εισόδημα, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, κράτηση ή ασφαλιστική εισφορά.

Σύμφωνα με το παραπάνω πλαίσιο για τις ανταποδοτικές υποτροφίες, οι δαπάνες των όποιων συγκαταλέγονται στις δαπάνες προσωπικού, δεν προκύπτει δυνατότητα υπερωριακής ή προσθετής απασχόλησης. Οι συμβάσεις αυτές δίνουν το ποσό της υποτροφίας με αντάλλαγμα συγκεκριμένο αντικείμενο, διαφοροποιούνται δε από τις συμβάσεις εργασίας, δεδομένου ότι δεν επιφέρουν υποχρέωση κοινωνικής ασφάλισης ή φορολογικές υποχρεώσεις.

Συνεπώς για τις ανταποδοτικές υποτροφίες φαίνεται ότι δεν προκύπτει καμία από τις δυνατότητες του ερωτήματος.

Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού

E27 Σε σχέση με τις δαπάνες απόσβεσης στην κατηγορία δαπανών «Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού», μπορεί να εφαρμοστούν οι διατάξεις του Ν.4172/2013, που προβλέπει ετήσιο συντελεστή φορολογικής απόσβεσης 40%, για δαπάνες εξοπλισμού και οργάνων, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας;

A Η απόσβεση εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας μπορεί να πραγματοποιηθεί με ποσοστό 40% ανά έτος με βάση τα άρθρα 22Α και 24 του Ν.4172/2013, εφόσον ο εν λόγω εξοπλισμός εμπίπτει στον σχετικό ορισμό που περιγράφεται στην ΚΥΑ 109343/12/29.6.2017 (Β'2351) στην οποία δίνεται ο ορισμός του εξοπλισμού και των οργάνων για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Η εν λόγω διάταξη αφορά τόσο τους ιδιωτικούς, όσο και τους δημόσιους φορείς που συμμετέχουν στην δράση.

E28 Οι δαπάνες μίσθωσης - Leasing εξοπλισμού είναι επιλέξιμες;

A Σύμφωνα με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, τα μισθώματα που αφορούν σε χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού (Leasing) δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες.

E29 Το κόστος εκτελωνισμού του εξοπλισμού είναι επιλέξιμο;

A Το κόστος του εκτελωνισμού είναι επιλέξιμο εφόσον συμπεριλαμβάνεται στο κόστος του εξοπλισμού και αποσβένεται όπως ο εξοπλισμός. Στην περίπτωση δημόσιου φορέα θα πρέπει να αναφέρεται στην προκήρυξη και στη σύμβαση. Στην περίπτωση επιχείρησης θα πρέπει να αναφέρεται στη σύμβαση.

E30 Οι δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού πρέπει να γίνουν από τον τραπεζικό λογαριασμό του έργου;

A Η αγορά του εξοπλισμού που αποδεδειγμένα χρησιμοποιείται για την εκτέλεση του φυσικού αντικείμενου του έργου μπορεί να γίνει από τον λογαριασμό του έργου.

Επιλέξιμες θα είναι οι δαπάνες απόσβεσης που θα βρίσκονται εντός της διάρκειας του έργου και εντός της αποσβεστικής περιόδου του παγίου.

Επομένως, το τελικό ποσό που θα χρεωθεί στο έργο μπορεί να είναι μικρότερο από το κόστος κτήσης εφόσον θα αφορά το τμήμα των αποσβέσεων που θα αντιστοιχεί στη χρήση του παγίου για την εκτέλεση του έργου.

E31 Για την επιλεξιμότητα της δαπάνης απόσβεσης είναι απαραίτητη η ολοσχερής εξόφληση/αποπληρωμή του εξοπλισμού που αποσβένεται;

A Οι αποσβέσεις ενός παγίου είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ (Β' 5968/2018) και επιπλέον η δαπάνη για την απόκτηση του παγίου από το δικαιούχο, κατά το μέρος που αντιστοιχεί στην απόσβεση που δηλώνεται ως κόστος του έργου, είναι πραγματική και εν προκειμένω έχει εξοφληθεί.

E32 Είναι επιλέξιμο το 100% του κόστους κτήσης ενός παγίου αν αυτό χρησιμοποιείται καθ' όλη της διάρκεια του έργου;

A Στο πρόγραμμα ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ επιλέξιμες είναι οι δαπάνες απόσβεσης και όχι οι δαπάνες αγοράς του παγίου. Επομένως, πρέπει να εφαρμοστεί ο προβλεπόμενος συντελεστής απόσβεσης. Για τα πάγια που εντάσσονται στις δαπάνες επιστημονικής και

	<p>τεχνολογικής έρευνας, ο συντελεστής απόσβεσης είναι 40%, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις της ΚΥΑ 109343/12/29.6.2017 (Β'2351). Αν το κόστος του παγίου είναι μικρότερο από 1500€, μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ, μπορεί να αποσβεστεί εξολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε.</p>
E33	Ο ΦΠΑ των δαπανών εξοπλισμού ενός ερευνητικού φορέα θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στον προϋπολογισμό του έργου και να δηλώνεται σαν επιλέξιμη δαπάνη;
A	<p>Αν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, δηλώνεται μαζί με την δαπάνη του εξοπλισμού και λαμβάνεται υπόψη στον προϋπολογισμό του έργου.</p> <p>Για την επιλεξιμότητα του ΦΠΑ ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 17, της ΥΑΕΚΕΔ (Β' 5968/2018).</p>
E34	Είναι επιλέξιμο το κόστος αποσβέσεων εξοπλισμού γραφείου, όπως έπιπλα και ηλεκτρονικοί υπολογιστές στη δράση ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ και σε ποια κατηγορία δαπάνης μπορεί να ενταχθεί;
A	<p>Οι δαπάνες για αγορά επίπλων δεν είναι επιλέξιμες στη δράση ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ.</p> <p>Μπορεί να είναι επιλέξιμη η προμήθεια μικρού αριθμού ηλεκτρονικών υπολογιστών μόνο στην περίπτωση που η χρήση τους είναι αποδεδειγμένα απαραίτητη για την εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου του έργου. Σε αυτή την περίπτωση ανήκει στην κατηγορία "Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού".</p>
E35	Στην περίπτωση της αγοράς εξοπλισμού, πώς υπολογίζονται οι αποσβέσεις; Για παράδειγμα ένα όργανο αξίας Α το οποίο θα χρησιμοποιηθεί τους 30 από τους 36 μήνες διάρκειας της δράσης για πόσο τοις εκατό της αξίας του θα επιδοτηθεί;
A	<p>Ισχύουν οι ετήσιοι φορολογικοί συντελεστές απόσβεσης του άρθρου 24, του νόμου 4172/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.</p> <p>Αν $A < 1500\text{€}$ πλέον ΦΠΑ, το πάγιο μπορεί να αποσβεστεί εξολοκλήρου μέσα στο φορολογικό έτος που αποκτήθηκε. Αν $A \geq 1500\text{€}$ πλέον ΦΠΑ, πρέπει να εφαρμοστούν οι συντελεστές απόσβεσης που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο.</p> <p>Αν ο εξοπλισμός μπορεί να ενταχθεί στις δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας όπως περιγράφονται στην ΚΥΑ 109343/12/29.6.2017 (Β'2351), ο ετήσιος συντελεστής φορολογικής απόσβεσης είναι 40%. Ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται αναλογικά από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία.</p> <p>Σε αυτή την περίπτωση, για κάθε μήνα μετά το μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία, το πάγιο θα αποσβένεται κατά $40/12=3,33\%$. Επομένως, για την εξ' ολοκλήρου απόσβεση του παγίου θα χρειαστούν $100/3,33=30$ μήνες.</p>
E36	Η υποχρέωση για διαγωνιστική διαδικασία για την αγορά παγίου ισχύει και για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις;
A	<p>Η διαγωνιστική διαδικασία δεν είναι υποχρεωτική για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, ισχύει όμως η αρχή του εύλογου του κόστους.</p>
E37	Επιτρέπεται η χρέωση μέρους της απόσβεσης στο έργο;
A	<p>Είναι δυνατός ο επιμερισμός των αποσβέσεων παγίων στοιχείων στο έργο, ανάλογα με τη χρήση τους για την εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου</p>
E38	Μπορεί να αγοραστεί ο εξοπλισμός στην αρχή του έργου παρότι θα χρησιμοποιηθεί από τα μισά του έργου και μετά;

A Η αγορά του εξοπλισμού μπορεί να γίνει οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο συντελεστής απόσβεσης όμως θα αρχίσει να εφαρμόζεται αναλογικά από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία. Στο έργο θα χρεωθεί το κομμάτι των αποσβέσεων που αναλογεί στη χρήση του εξοπλισμού για την εκτέλεση του φυσικού αντικειμένου.

E39 Για την περίπτωση δαπανών προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό τι ισχύει;

A Μπορεί ο προμηθευτής εξοπλισμού να είναι επιχείρηση του εξωτερικού, αρκεί να τηρούνται όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις επιλογής του και να υπάρχουν διαθέσιμα όλα κατά το νόμο παραστατικά που αφορούν μεταξύ άλλων και την εισαγωγή του εξοπλισμού.

E40 Σε περίπτωση αναγκαιότητας μεταφοράς του εξοπλισμού στο πλαίσιο του έργου ΕΤΑΚ τι ισχύει

A Η μεταφορά εξοπλισμού εκτός των εγκαταστάσεων του δικαιούχου προς άλλο φορέα της σύμπραξης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα είναι εφικτή υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα της μεταφοράς
- Τηρούνται τα προβλεπόμενα στο θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για τη συγκεκριμένη κατηγορία επιχείρησης/ερευνητικού οργανισμού όσον αφορά στη μετακίνηση και την εγκατάσταση των πάγιων στοιχείων της
- Τεκμηριώνεται σε κάθε χρονικό σημείο μετά την προμήθεια του εξοπλισμού η κατάσταση της λειτουργίας και ο τόπος εγκατάστασής του
- Δεν προβλέπεται η καταβολή αντιτίμου μεταξύ του δικαιούχου και του φορέα υποδοχής του εξοπλισμού

E41 Προβλέπεται δαπάνη για υπηρεσίες συντήρησης εξοπλισμού (υπάρχοντος) που ανήκει στον ερευνητικό φορέα; Σε τι κατηγορία δαπάνης θα μπει;

A Σύμφωνα με την παρ. 2, περίπτωση Β, άρθρο 16 της ΥΑΕΚΕΔ:

2α. Η δαπάνη έκτακτης συντήρησης/επισκευής υφιστάμενου εξοπλισμού που ανήκει στο δικαιούχο και χρησιμοποιείται για την εκτέλεση της πράξης δεν είναι επιλέξιμη, εκτός εάν αυτή αυξάνει την αξία του υφιστάμενου παγίου και δηλώνεται στην πράξη ως απόσβεση.

2β. Η δαπάνη προληπτικής / τακτικής συντήρησης εξοπλισμού που ανήκει στο δικαιούχο και η δαπάνη αγοράς αναλωσίμων για την ορθή λειτουργία του είναι επιλέξιμες για το χρονικό διάστημα που ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της πράξης.

Η δαπάνη προληπτικής συντήρησης του 2β είναι επιλέξιμη από την ημερομηνία δημοσίευσης της τροποποίησης της ΥΑΕΚΕΔ, 137675/ΕΥΘΥ1016 (31/12/2018) και μπορεί να καταχωρείται στην κατηγορία 5 «Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου», υποκατηγορία νι «Λοιπές λειτουργικές δαπάνες»

E42 Προβλέπεται δαπάνη για ανταλλακτικά εξοπλισμού (υπάρχοντος) που ανήκει στον ερευνητικό φορέα; Σε τι κατηγορία δαπάνης θα μπει;

A Η δαπάνη για αγορά ανταλλακτικών μπορεί να είναι επιλέξιμη, στην κατηγορία δαπάνης οργάνων και εξοπλισμού, εφόσον δεν ξεπερνά το 10% του κόστους απόκτησης του εξοπλισμού.

E43 Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για ιδιοπαραγωγή παγίων ;

A Οι δαπάνες για την ιδιοπαραγωγή παγίων είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση τήρησης των όρων της περίπτωσης Γ του άρθρου 16 της ΥΑΕΚΕΔ.

E44 Στην κατηγορία δαπανών οργάνων και εξοπλισμού δηλώνονται οι λογιστικές ή οι φορολογικές αποσβέσεις;

A Σύμφωνα με το παράρτημα V, “Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης δαπανών» της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού θα πρέπει να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία. Κατά συνέπεια θα δηλωθούν οι φορολογικές αποσβέσεις, ανεξάρτητα από τυχόν υποχρέωση για παρακολούθηση των αποσβέσεων και σε λογιστική βάση.

E45 Τα όργανα και ο εξοπλισμός των έργων της δράσης ΕΡΕΥΝΩ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ θα πρέπει να υποβληθούν και στις φοροαπαλλαγές;

A Ο χαρακτηρισμός οργάνων και εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας γίνεται με βάση την υπ’ αριθ. 109343/12 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β’ 2351/11-7-2017).

Σύμφωνα με το άρθρο 4 της παραπάνω ΚΥΑ “Για την εφαρμογή των φορολογικών εκπτώσεων σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις: 1) Οι δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας πρέπει να συνδέονται με έργα αποκλειστικά αυτοχρηματοδοτούμενα - εξαιρουμένων των έργων που συγχρηματοδοτούνται από οποιαδήποτε άλλο φορέα - που υλοποιούνται από την ίδια την επιχείρηση...”.

Ως εκ τούτου, οι δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού που θα χρηματοδοτηθούν από τα έργα της δράσης ΕΡΕΥΝΩ- ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ **δεν** θα πρέπει να ενταχθούν στην διαδικασία φοροαπαλλαγής του άρθρου 22Α παρ.1 του ν. 2172/2013 (ΦΕΚ Α’ 167) και οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να υποβάλλουν στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων δικαιολογητικά για τις συγκεκριμένες δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας (άρθρο 22 Α παρ.2).

Το ίδιο ισχύει και για τις υπόλοιπες δαπάνες των έργων της δράσης ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ.

Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα

E46 Τι σημαίνει ο όρος «καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες»;

A Η επένδυση που θα κάνει μία επιχείρηση για την αγορά γηπέδων ή κτιρίων (αγορές μακροπρόθεσμων επενδύσεων – πάγια τα οποία δεν αποσβένονται).

E47 Είναι επιλέξιμη η μίσθωση ακινήτου ή γης;

A Δεν προβλέπεται στους κανόνες επιλεξιμότητας.

Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες αποκλειστικά για το έργο

E48 Στην περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει όπου αναγράφεται ο υπερβολικός στην Αίτηση Χρηματοδότησης, πρέπει μετά την έγκριση να ακολουθηθεί διαγωνιστική διαδικασία ή δεν απαιτείται; Η έρευνα επί συμβάσει σε φυσικά πρόσωπα σε ποια κατηγορία δαπανών εμπίπτει;

A Η κατηγορία δαπανών 4i «Έρευνα επί συμβάσει» περιλαμβάνει δαπάνες από ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε: Α) φυσικά πρόσωπα Β) νομικά πρόσωπα. Οι ανωτέρω δαπάνες (παροχής υπηρεσιών από φυσικά και νομικά πρόσωπα) δηλώνονται κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ στην κατηγορία “ΕΡ3 - Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, συμβουλευτικές υπηρεσίες”.

Για τις δαπάνες που αφορούν σε παροχή υπηρεσιών (μέσω συμβάσεων από φυσικά και νομικά πρόσωπα) και πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ και στον ν. 4412/2016 (Α' 147) “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών” όπως ισχύει.

Για τις επιχειρήσεις, στην περίπτωση που δεν αποτελούν αναθέτουσες αρχές σύμφωνα με τη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, δεν απαιτείται η διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας, δεν εφαρμόζεται το Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ, οπότε, αρκεί να ονοματιστεί στην αίτηση χρηματοδότησης ο υπερβολικός/πάροχος, με αναγραφή της επωνυμίας του και αιτιολόγηση της αναγκαιότητάς του (εφόσον είναι ήδη γνωστός)

E49 Είναι επιλέξιμη η δαπάνη που αφορά ανάθεση έργου μεταξύ ερευνητικών οργανισμών;

A Δεν υπάρχει σχετικός περιορισμός. Σημειώνεται ωστόσο ότι, η παροχή υπηρεσίας θα πραγματοποιείται μέσω σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ των δύο μερών, όπου θα υπάρχει περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της έρευνας ή/και περιγραφή του προς ανάθεση ερευνητικού έργου. Οι συμβάσεις αυτές, όπως και όλες οι συμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της Δράσης, πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επιπλέον, σε περίπτωση που οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών” όπως ισχύει. Τονίζουμε όμως ότι δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπερβολικός φορέας-μέλος της σύμπραξης

E50 Οι δαπάνες σύνταξης, υποβολής του επενδυτικού σχεδίου από συμβούλους επιχειρήσεων είναι επιλέξιμες για τη Δράση;

A Όπως αναφέρεται στην § 1.1.6.1 της πρόσκλησης, «Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης», επομένως οι δαπάνες συμβούλου για την προετοιμασία και υποβολή

	της αίτησης είναι μη επιλέξιμες.
E51	Η απόκτηση license για τη χρήση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή πατέντας σε ποιες Δαπάνες καταχωρείται; Μπορεί να γίνει αγορά δικαιωμάτων από το εξωτερικό;
A	Οι δαπάνες για γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν –bought or licensed- με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων εντάσσονται στην Κατηγορία 4.ii. (I.1.6.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ). Δεν υπάρχει περιορισμός ως προς τη χώρα προέλευσης των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
E52	Ο υπεργολάβος μπορεί να ανήκει στην ομάδα έργου άλλου φορέα;
A	Στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος φορέας-μέλος της σύμπραξης. Επίσης, μέλη της ομάδας έργου ενός φορέα της σύμπραξης δεν μπορούν να συμβάλλονται ως υπεργολάβοι στην ίδια πράξη.
E53	Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες περιλαμβάνεται και η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα σχετικά με την αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Λοιπές νομικές συμβουλευτικές υπηρεσίες θεωρούνται επιλέξιμες;
A	Όχι, καθώς η συναφθείσα σύμβαση, η οποία αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο και την παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα σχετικά με την αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και όχι σε γενικότερη παροχή νομικών υπηρεσιών
E54	Είναι επιλέξιμη η αγορά από επιχείρηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας το οποίο ανήκει σε φυσικό πρόσωπο που είναι βασικός μέτοχος αυτής;
A	Όχι καθώς ο βασικός μέτοχος της εταιρείας δεν αποτελεί εξωτερική πηγή αυτής. Σύμφωνα με την Πρόσκληση και τον Καν. 651/14, απαραίτητη προϋπόθεση για να είναι επιλέξιμη αντίστοιχη δαπάνη είναι να πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: -να αγοράστηκαν ή ελήφθησαν από εξωτερικές πηγές. Η έννοια της εξωτερικής πηγής αναφέρεται πχ σε επιχείρηση η οποία δεν είναι θυγατρική ή μητρική της αιτούσας ή δεν τελεί σε ειδική σχέση εξάρτησης με τον δικαιούχο ή σύνδεσης μέσω φυσικών προσώπων, ιδιαίτερη οικονομική, συμβατική ή πραγματική σχέση εξάρτησης. - να διασφαλίστηκε η τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων. Αυτό συνεπάγεται συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων. -η σχετική δαπάνη να είναι αναγκαία για την υλοποίηση της πράξης και εύλογη από άποψη ύψους. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται και οι κανόνες επιλεξιμότητας όπως αυτοί διατυπώνονται στο Παράρτημα VI της Πρόσκλησης της Δράσης
E55	Ποια η διαφορά επιλεξιμότητας μεταξύ Συμβουλευτικών υπηρεσιών (4.iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες) και 7.iii Συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών στον τομέα της καινοτομίας;
A	Στην υποκατηγορία 4.iii περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο / εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της

υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. (αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά-τεχνολογικά θέματα ή σε οικονομοτεχνικά ζητήματα.

Στην υποκατηγορία 7.iii περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών

Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες

E56 Πότε θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες μετακινήσεων και ποιους αφορά;

A Οι δαπάνες μετακίνησης είναι επιλέξιμες εφόσον είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος. Αφορά τις μετακινήσεις του προσωπικού του δικαιούχου ή/και των επί μέρους φορέων που συμμετέχουν στην εκτέλεση της πράξης. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ

E57 Τι ισχύει για τις μετακινήσεις των ατόμων με σύμβαση μίσθωσης έργου και υποτρόφων;

A Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου ή υποτροφίας είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις δικαιολογούνται προσδιορίζονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη

E58 Εντάσσονται οι δαπάνες μετακινήσεων για άτομα με μηδενικό κόστος απασχόλησης;

A Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης με οποιοδήποτε τρόπο ή προσδιορίζεται ως μηδενικό, δεν είναι επιλέξιμες (**ισχύει έως την 4^η τροποποίησης της Αναλυτικής πρόσκληση της Δράσης δηλ. έως και 13.3.2019**).

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης, δεν είναι επιλέξιμες εφόσον δεν προβλέπεται ρητά η συμμετοχή τους στην υλοποίηση του έργου (**ισχύει με την 5^η τροποποίησης της Αναλυτικής πρόσκληση της Δράσης δηλ. από 14.3.2019**).

E59 Σε ποιο χρονικό διάστημα πρέπει να πραγματοποιούνται οι μετακινήσεις των ατόμων της Ομάδας του έργου, για να είναι επιλέξιμες;

A Από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών (επομένη της ημερομηνίας ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ) έως τη λήξη του έργου. Επιλέξιμες είναι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες για την μετακίνηση, αρκεί η μετακίνηση να συνδέεται αποδεδειγμένα με το έργο (εκδηλώσεις, ημερίδες κλπ).

E60 Η δαπάνη απασχόλησης του ορκωτού λογιστή σε ποιον από τους φορείς ενός συνεργατικού έργου/Συμπράξεων θα χρεωθεί; Στον συντονιστή μόνο ή σε κάθε δικαιούχο της Πράξης ξεχωριστά;

A Οι ορκωτοί λογιστές που τυχόν χρησιμοποιηθούν για να ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, επιλέγονται από τον κάθε δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και την υποβολή της τελικής επαλήθευσης του έργου. Στην περίπτωση συνεργατικού έργου, οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται και πάλι σε επίπεδο δικαιούχου.

Τόσο η σύνταξη της σχετικής έκθεσης/βεβαίωσης όσο και η αμοιβή γι' αυτήν, πρέπει να πραγματοποιείται ξεχωριστά για κάθε δικαιούχο του έργου. (Βλ. Ενότητα Ι.1.11.2 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ και Παράρτημα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ - ΕΚΘΕΣΗ/ ΒΕΒΑΙΩΣΗ Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή-Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών (υπόδειγμα) και Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς λογιστές)

E61 Είναι υποχρεωτική η χρήση ορκωτού λογιστή;

A Στα έργα του Β' Κύκλου η χρήση είναι υποχρεωτική για όλους τους δικαιούχους με Δημόσια Δαπάνη/Δικαιούχου > 50.000€. Για δικαιούχους με μικρότερη προϋπολογιζόμενη δημόσια δαπάνη από το ως άνω ποσό, καθώς και για τους δικαιούχους της Παρέμβασης IV, Σφραγίδα Αριστείας, που συμμετείχαν μόνο στην Φάση Α (SME 1) ανεξαρτήτως ποσού, η χρήση ορκωτών ελεγκτών παραμένει προαιρετική για την πιστοποίηση των αιτημάτων τους..

Στον Α' κύκλο δεν υπήρχε αυτή η υποχρέωση.

E62 Για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι επιλέξιμες οι δαπάνες ΔΕΚΟ για τον τόπο υλοποίησης του έργου; Τι δικαιολογητικά απαιτούνται για να αποδειχτούν ότι είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου;

A Οι λειτουργικές δαπάνες που σχετίζονται με τη γενικότερη λειτουργία μίας επιχείρησης (π.χ. ηλεκτρικό ρεύμα, τηλέφωνο, νερό) είναι μη επιλέξιμες εκτός από την περίπτωση που μπορεί να τεκμηριωθεί ότι πραγματοποιούνται αποκλειστικά για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου.

Δαπάνες Καινοτομίας

E63 Ποιες δαπάνες εντάσσονται στην κατηγορία 7.i Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού;

A Δαπάνες για την απόκτηση, επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού που προκύπτουν ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος

E64 Ποια είναι τα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας δαπάνης για κατοχύρωση διπλώματος ευρεσιτεχνίας;

A Αίτηση και τέλη προς αρμόδιο οργανισμό, τίτλος προστασίας και αντίγραφο από το μητρώο παγίων, εφόσον υπάρχει, αποδεικτικά εξόφλησης (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα VI του Οδηγού της Δράσης)

E65 Ποιοι μπορούν να ενταχθούν στην υποκατηγορία 7.ii Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης;

A Το μόνιμο ερευνητικό προσωπικό ή ερευνητικό προσωπικό με σύμβαση αορίστου ή ορισμένου χρόνου ερευνητικών οργανισμών, τεχνολογικών και λοιπών φορέων το οποίο διατίθεται σε άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις ή λοιπούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών ΕΤΑΚ.

E66 Θεωρείται η ενοικίαση χώρου επιλέξιμη δαπάνη;

A Στην υποκατηγορία εντάσσονται οι υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας στις οποίες μεταξύ άλλων ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, χρήσης εργαστηρίου κλπ. Η δαπάνη θα θεωρηθεί επιλέξιμη εφόσον αποδειχθεί η συνάφεια με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου ΕΤΑΚ, στοχεύει στην ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών και με την επιφύλαξη των λοιπών κανόνων επιλεξιμότητας. Η πλήρωση των εν λόγω προϋποθέσεων θα ελεγχθεί από το αρμόδιο όργανο κατά την επαλήθευση/πιστοποίηση του έργου.

E67 Ποια είναι τα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της επιλεξιμότητας δαπάνης για υπηρεσίες καινοτομίας (7.iii);

A Η συναφθείσα σύμβαση δύναται να αποτελεί δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγξιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν θεωρηθεί από την Αρμόδια Δημόσια Οικονομική Αρχή (εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία).

Σε περίπτωση μη δυνατότητας υπογραφής σύμβασης, εξαιτίας της φύσεως της σχετικής

συναλλαγής, μπορεί για την πιστοποίηση των δαπανών να προσκομίζεται κατά περίπτωση σχετικό συμφωνητικό, αίτηση ή άλλα παραστατικά, τα οποία θα συνοδεύονται από τεκμηρίωση της συνάφειας με το έργο και τη συμβολή στην καινοτομία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.»

E68 Η τεχνική μελέτη (όχι πιστοποίηση) Διπλώματος ευρεσιτεχνίας εντάσσεται στις Μελέτες Σκοπιμότητας ή Καινοτομίας;

A Η τεχνική μελέτη Διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να είναι επιλέξιμη στην κατηγορία 7.iii Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις

Ε69 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών που αφορούν την κατηγορία

A Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜμΕ και υπό την προϋπόθεση ότι (α) η συμμετοχή στην εμπορική έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου ΕΤΑΚ και (β) θα τηρηθούν οι κανόνες δημοσιότητας (ορθή σηματοδότηση)

Ε70 Ποια έξοδα περιλαμβάνονται στην κατηγορία;

A Στην κατηγορία επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν σε δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης (μόνο ΜΜΕ) σε εμπορική έκθεση. Δεν περιλαμβάνεται καμία άλλη σχετική δαπάνη, όπως η δαπάνη μετακίνησης προσωπικού για την παρουσία στη συγκεκριμένη έκθεση δαπάνη η οποία θα πρέπει να συμπεριληφθεί στην κατηγορία των μετακινήσεων

Έμμεσες δαπάνες

E71 Το 15% των έμμεσων δαπανών αφορά και στις συμβάσεις υπεργολαβίας;

A Για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών λαμβάνονται υπόψη μόνο οι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού (EP1). Επομένως, οι δαπάνες εξωτερικών συνεργατών του έργου συνυπολογίζονται μόνο για φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται σαν έκτακτο προσωπικό, σύμφωνα με το άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ (110427/ΕΥΘΥ/1020/ΦΕΚ3521/1.11.2016).

E72 Σύμφωνα με την παράγραφο I.1.7 της αναλυτικής προκήρυξης δράσης «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ», για μια μικρή επιχείρηση η ένταση ενίσχυσης για έργα έρευνας & ανάπτυξης (βιομηχανική έρευνα) της Παρέμβασης II είναι 70%. Οι έμμεσες δαπάνες της επιχείρησης που σχετίζονται με το έργο, με ποιο ποσοστό ενίσχυσης χρηματοδοτούνται;

A Οι έμμεσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για τις επιχειρήσεις στα έργα του Α' κύκλου ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ.

Για τα έργα του Β' κύκλου, οι έμμεσες δαπάνες θα υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών προσωπικού (EP1).

Το ποσό αυτό θα περιλαμβάνεται στη συνολική εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη του φορέα για το έργο και θα χρηματοδοτείται με ένταση ενίσχυσης ίση με εκείνη της αντίστοιχης Ενότητας Εργασίας από την οποία προέρχονται οι δαπάνες προσωπικού οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών.

Λοιπές ερωτήσεις επιλεξιμότητας δαπανών

E73 Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος;

A Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη του ανακτήσιμου ΦΠΑ. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη μόνο εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες, οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί και με την προϋπόθεση ότι έχει εξοφληθεί.

E74 Οι δαπάνες ποια χρονική περίοδο θα αφορούν;

A Το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Εξαιρέση αποτελούν τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και την υποβολή της τελικής έκθεσης.

E75 Το κόστος των εγγυητικών, που απαιτούνται για την είσπραξη προκαταβολής, είναι επιλέξιμη δαπάνη και σε ποια κατηγορία δαπανών υποβάλλεται.

A Δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Σημείωση: Οι παρούσες απαντήσεις συνιστούν απλές διευκρινίσεις και δεν συνιστούν τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων της Πρόσκλησης της παρούσας Δράσης και των Παραρτημάτων της. Η παρούσα, **1η έκδοση Συχνών ερωτήσεων για την επιλεξιμότητα δαπανών ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ**, περιλαμβάνει ερωτήσεις & απαντήσεις που αφορούν ταυτόχρονα τα έργα του Α΄ Κύκλου και τα έργα του Β΄ Κύκλου της Ενιαίας Δράσης ΕΡΕΥΝΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ. Έχουν ενσωματωθεί όσες από τις FAQs του Α΄ Κύκλου αφορούσαν θέματα επιλεξιμότητας δαπανών.

Το αρχείο θα συμπληρώνεται και επικαιροποιείται με νεότερες εκδόσεις.